

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

71.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 6-го Сентября — 1838 — Wilno. Wtorek. 6-go Września.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТИЯ.

В и л ь н а .

30-ое число истекшаго Августа, день Тезоименитства Его Императорского Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича и Великаго Князя Александра Николаевича и рожденія Ея Императорского Высочества Великой Княжны Ольги Николаевны, торжественно былъ празднуемъ въ нашемъ городѣ.

Въ 10 часовъ утра, Гражданскіе Чиновники, Дворянство и Почетнѣйшіе Обыватели были съ поздравленіемъ у заступающаго мѣсто Гражданскаго Губернатора, Господина Виленскаго Вице-Губернатора Князя Трубецкаго.

Въ 11 часовъ началась Божественная Литургія въ церкви Св. Духа, въ присутствіи Г. Правившаго должность Начальника Губерніи, Гг. Генераловъ, Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ, знаменитыхъ обывателей, и разнаго состоянія многочисленно собранныхъ жителей города. По окончаніи Литургіи совершено благодарственное молебствіе съ возглашеніемъ многолѣтія Его Императорскому Величеству и всему Августѣйшему Императорскому Дому.

Въ тоже время совершаемо было благодарственное молебствіе и въ храмахъ всѣхъ прочихъ исповѣданій.

Въ тотъ же день Его Превосходительство Господинъ Губернскій Предводитель Дворянства Действительный Статскій Советникъ и Кавалеръ Марцикевичъ-Жаба, даваль для знатнѣйшихъ особъ обѣдъ.

Вечеромъ весь городъ былъ иллюминованъ.

Его Высокопревосходительство Министръ Народного Просвѣщенія, Г. Дѣйствительный Тайный Советникъ Сергѣй Семеновичъ Уваровъ, 2 числа сего мѣсяца возвратился изъ Гродна.

Сего же изволилъ возвратиться изъ Гродна и Его Сѣтельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій Генераль Губернаторъ, Генераль-Адютантъ Князь Николай Андреевичъ Долгоруковъ.

Санктпетербургъ, 29-го Августа.

Государь Императоръ, пробывъ въ Крейтѣ до 15 числа Августа, изволилъ отправиться въ Мюнхенъ, для предпринятія оттуда дальнѣйшаго пути, а Государыня Императрица осталась еще на нѣсколько дней въ Крейтѣ.

Ихъ Величества находятся въ вожделенномъ здравии. (Спб. В.)

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O .

Dzień 30-ty zeszłego Sierpnia, jak i dzień Wysokich Imienin Jego Cesarskiej Wysokości Pana Cesarzewicza Następcy Wielkiego Xięźcia Alexandra Ni-kołaiewicza i Narodzin Jej Cesarskiej Wysokości Wielkiej Xięźniczki Olgi Nikołajewny, uroczyste był święcony w mieście naszym.

O godzinie 10-tej zrana, Urzędnicy Cywilni, Dworzaństwo i znakomitsi obywatele, składali powiśzowania i zastępującego miejsce Gubernatora Cywilnego, Pana Wileńskiego Vice-Gubernatora, Xięcia Trubeckiego.

O godzinie 11-tej zaczęła się Liturgia S. w Cerkwi S. Ducha, w obecności Pana Sprawującego Obowiązek Naczelnika Gubernii, PP. Jenerałów, Urzędników Wojskowych i Cywilnych, znakomitszych Obywateli, i różnego stanu licznie zgromadzonych mieszkańców miasta. Po mszy odprawiane były dziękczynne modły z podniesieniem głosów w prośbach o długie lata dla Jego Cesarskiej Mości i całego NAJJAŚNIEJSZEGO Domu Cesarskiego.

W tymże czasie w Świątyniach innych wyznań edyfikowały się dziękczynne modły.

Dnia tego JW. Marszałek Gubernialny, Rzeczywisty Radzic Stanu i Kawaler, Marcinkiewicz-Zaba, dawał obiad dla znakomitszych osób.

Wieczorem miasto całe było oświecone.

Jaśnje Wielmożny P. Minister Narodowego Oświecenia, Rzeczywisty Radzic Tajny Sergiusz Symeonowicz Uwarow, dnia 2-go ter. m. powrócił tu z Grodnem.

Dnia tegoż raczył powrócić z Grodna Jaśnje Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jeneral-Gubernator, Jeneral Adjutant, Xięże Nikołaj Adrzejewicz Dołhorukow.

Sankt-Petersburg, 29-go Sierpnia.

CESAR JEGO Mość, zabawiwszy w Kreuth do dnia 15-go Sierpnia, raczył wyjechać do Monachium, dla przedsięwzięcia stamtąd dalszej podróży, a CESARZOWA JEGO Mość została jeszcze na dni kilka w Kreuth.

NAJJAŚNIEJSI Państwo znajdują się w pożądanym stanie zdrowia. (G. S. P.)

Высочайшею Грамотою, 19-го Июля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Владимира большаго креста 2-й степени, Королевско-Шведскій и Норвежскій Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ, Баронъ Пальстіерна.

(Русс. Изв.)

— Высочайшею Грамотою, 17-го Июля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Владимира 2-й степени, Военный Начальникъ, Люблинской Губерніи, состоящій по Арміи Генералъ-Майоръ Гурко 1-й.

— Высочайшею Грамотою, 17-го Июля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Владимира 2-й степени, Военный Начальникъ Сандомирской Губерніи, состоящій по Арміи Генералъ-Майоръ Бушенъ 1-й.

— Государственный Советъ, въ Департаментѣ Экономіи и въ Общемъ Собрани, разсмотрѣвъ внесенное отъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ представление по дѣлу объ учрежденіи третьяго Россійскаго Страховаго отъ огня Общества, въ Высочайше конфирмованномъ, въ 6-й день минувшаго Іюня мнѣніи положилъ: I) Тайному Совѣтнику Ноинскому, Генералу-Майору Дубельту, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Кривошапкину, Коллежскому Совѣтнику Серапину и Корнету Булгакову, дозволить учредить помянутое Общество на акціяхъ, сообразно правиламъ Устава, Государственнымъ Совѣтомъ разсмотрѣнаго. II) Даровать Обществу сему: въ 1-хъ исключительное со дня утвержденія Общества по 27 Іюля 1847 года (т. е. по день окончанія срока дѣйствія привилегій 1-го и 2-го Страховыхъ Обществъ) право застрахованія имущество въ Губерніяхъ: Енисейской, Иркутской, Тобольской и Томской, въ Областяхъ: Армянской, Бессарабской, Бѣлостокской, Кавказской и Икутской; въ Грузіи, земль Войска Донскаго и вообще во всѣхъ мѣстахъ Россійской Имперіи, не вошедшихъ въ привилегіи помянутыхъ двухъ Обществъ, и во 2-хъ, для поддержанія дѣйствій Общества, которая оно обязывается открыть въ теченіи первого года своего существованія, слѣдующія преимущества: а) Состоящія въ вышеозначенныхъ Губерніяхъ, Областяхъ и мѣстахъ имущество не могутъ отдаваемы быть на страхъ ни первому, ни второму Россійскимъ Страховымъ отъ огня Обществамъ, ни Иностраннымъ Компаниямъ, мимо учреждаемаго нынѣ третьяго Общества, подъ опасніемъ взысканія съ застрахователя, въ пользу сего Общества, за все время продолжавшагося въ нарушеніе его правъ застрахованія, по 3% со всей застрахованной суммы за каждые 6 мѣсяцовъ. Изъ сего однако изъемлются: во 1-хъ, имущество, до Высочайшаго утвержденія Устава третьяго Общества гдѣ либо застрахованыя; они остаются безпрепятственно въ таковомъ застрахованіи впередъ до истеченія сего срока, и во 2-хъ, всѣ тѣ имущество или части оныхъ, въ мѣстахъ, настоящимъ Уставомъ объятыхъ, которыхъ третье Общество само не примѣгъ на свой страхъ и удостовѣрить то выдачею позволительного на застрахованіе ихъ въ другихъ учрежденіяхъ свидѣтельства. б) Равнымъ образомъ, если первое и второе Страховые Общества, въ предоставленныхъ имъ привилегіями ихъ Губерніяхъ и областяхъ, не привягъ къ застрахованію какого либо предмета въ цѣломъ его видѣ, или частю, выдауть желающему установленное о семъ свидѣтельство: то третье Общество имѣть исключительное право взять тотъ предметъ, или ту часть, на собственный страхъ, съ обязанностю отвѣтствовать, въ случаѣ пожара, соразмѣрно привятой суммѣ, и никто въ такомъ случаѣ не можетъ помимо сего Общества обращаться о застрахованіи къ иностраннымъ компаніямъ, подъ опасніемъ взысканія вышеозначенного штрафа. в) Застрахованія въ третьемъ Обществѣ недвижимыя имущество дозволяется принимать залогомъ во всѣхъ казенныхъ мѣстахъ по откупамъ, подрядамъ и поставкамъ, а равно по судамъ въ Заемномъ Банкѣ и въ Приказахъ Общественнаго Призрѣнія, если только имущество таکовыя, по роду своему, принадлежать къ числу тѣхъ, которыхъ именно допускаются къ залогу по узаконеніямъ обѣ откупахъ, подрядахъ и поставкахъ и по правиламъ означенныхъ установлений, и съ тѣмъ, что третье Общество обязано, въ сихъ случаяхъ, исполнять въ точности Высочайше утвержденныя 25го Мая 1836 года и распространенные въ послѣдствіи и на первое Страховое отъ огня Общество, правила на застрахованіе зданій въ воргомъ Обществѣ для залога въ Приказахъ Общественнаго Призрѣнія. И г.) Третье Общество освобождается отъ всякаго налога, кроме взноса въ пользу казны пошлины за выдаваемые страховые билеты: въ годъ по двадцати пяти копѣекъ, за девять мѣсяцевъ по восемьнадцати и три четверти коп., за шесть двѣнадцати съ поло-

— Przez Najwyższy Dyplomat, 19-go Lipca Najłaskawiejszej mianowany Kawalerem orderu Św. Włodzimierza większego krzyża 2-go stopnia, Królewsko Szwedzki i Norweski Nadzwyczajny Poseł i Pełnomocny Minister, Baron Palmstierna.

— Przez Najwyższy Dyplomat, 17-go Lipca, Najłaskawiejszej mianowany Kawalerem orderu Św. Włodzimierza 2-go stopnia, Wojskowy Naczelnik Gubernii Lubelskiej, liczący się w Armii Jenerał Major Mirkó 1-szy.

— Przez Najwyższy Dyplomat, 17-go Lipca Najłaskawiejszej mianowany Kawalerem orderu Św. Włodzimierza 2-go stopnia, Wojskowy Naczelnik Gubernii Sandomierskiej, liczący się w Armii Jenerał-Major Buszen 1-szy.

— Rada Państwa, na Departamencie Ekonomii i na Powszechnym Zebraniu, rozpatrywszy podane przez P. Ministra Spraw Wewnętrznych przedstawienie w ryczy o zawiązaniu trzeciego Rossyjskiego Assekuracyjnego od ognia Towarzystwa, w Najwyżej utwierdzonej dnia 6-go zeszłego Czerwca opinii postanowili: I) Radzy Tajuemu Noiuskiemu, Jenerał-Majorowi Dubeltowi, Rzeczywistemu Radzy Stanu Krywoszapkinowi, Radzy Kollegialnemu Serapinowi i Kornetowi Bułhakowu, dozwolić zawiązać pomienione Towarzystwo na akeyach, podług prawidł ustawy, przez Radę Państwa rozpatrzonej. II) Darować temu Towarzystwu naprzód wyłącznie od dnia utwierdzenia Towarzystwa do 27-go Lipca 1847 roku (to jest do dnia ukończenia terminu obowiązującej mocy przywilejow 1-go i 2-go Towarzystw Assekuracyjnych) prawo assekuroowania majątków w Guberniach: Jenisejskiej, Irkuckiej, Tobolskiej i Tomskiej, w Obwodach: Armeńskim, Bessarabskim, Biłostockim, Kaukazkim i Jakutskim; w Gruzi, ziemi Wojska Donijskiego i w ogólnosci we wszystkich miejscach Cesarswa Rossyjskiego, nieobjętych w przywileju pomienionych dwóch Towarzystw, i powtore, dla wsparcia działań Towarzystwa, które obowiązane jest rozpoczęć je w przeciągu pierwszego roku swego istnienia, prerogatywy następujące: a) Położone w pomienionych wyżej Guberniach, Obwodach i miejscach majątki nie mogą byd oddawane na assekurację, ani pierwszemu, ani drugiemu, Rossyjskim Assekuracyjnym od ognia Towarzystwom, ani Kompaniom Zagranicznym, oprócz zawiązującemu się teraz trzeciemu Towarzystwu, pod ohawą uzyskania od assekuranta, na rzec tego Towarzystwa, za cały czas trwania naruszenia jego prawa assekuracyjnego, po 3% od całej sumy assekuroowanej za każde 6 miesięcy. Od tego jednakże wyjmuje się się: naprzód, majątki, przed Najwyższem utwierdzeniem Ustawy trzeciego Towarzystwa gdziebykolwiek zaassekuroowane, zostają one bez przeszkoły w takiej assekuracji do upływu jej terminu, i powtore, wszystkie majątki albo tch części, w miejscach, niniejszą ustawą objętych, których trzecie Towarzystwo samo nie przyjmie do swej assekuracyjnej zapewnili to wydaniem pozwalającego świadectwa assekurować je w innych Towarzystwach. b) Równym sposobem, jeżeli pierwsze i drugie Towarzystwa Assekuracyjne, w oddzielonych im przywilejami Guberniach i Obwodach, nie przyjawszy do assekuracji jakiegokolwiek przedmiotu w całym jego składzie, albo częściowo, wydadzą życiem ustanowione na to świadectwo: tedy trzecie Towarzystwo ma wyłącznie prawo wziąć ten przedmiot, albo tch część, na własną assekurację, z obowiązkiem odpowiedzialności, w przypadku pożaru, stosunkowie do przyjętej summy i nikt w takim razie nie może mimo tego Towarzystwa udawać się dla assekurowania do kompanij zagranicznych, pod ohawą uzyskania wyżej wyrażonego szafatu. c) Zaassekuroowane w trzecim Towarzystwie nieruchomości majątki dozwala się przyjmować na ewikcyę we wszystkich urzędach skarbowych w odkupach, podradach i dostawach, równie też w pożyczkach w Pożyczkowym Banku Państwa i w Urzędach Powszechnego Opatrzenia, jeżeli tylko majątki te, ze swoego rodzaju, należą do liczby tych, które mianowicie dopuszczone są do ewikcyi podług ustaw o odkupach, podradach i dostarczeniach, tudzież podług prawidł pomienionych postanowień, z zastrzeżeniem, że trzecie Towarzystwo obowiązane jest w tych zdarzeniach, wypełnić w ściślosci Najwyżej utwierdzone 25 Maja 1836 roku a rozpoczęte następnie i na pierwsze assekuracyjne od ognia Towarzystwo, prawidła na assekurowanie budowli w drugim Towarzystwie dla ewikcyi w Urzędach Powszechnego Opatrzenia, i d) Trzecie Towarzystwo uwalnia się od wszelkiego podatku, oprócz opłacenia na rzec skarbu poszliny za wydawane bilety assekuracyjne: na rok po dwadzieścia pięć kopiejek, za dziewięć miesięcy po osmaście i trzy czwartych kopiejek, za sześć miesięcy po dwanaście i pół kopiejki, a za trzy miesiące sześć i czwierć kopiejek assygnacyjnych od tysiąca rubli. (G. S. N. 52-gi.)

виюю коп., а за три мѣсяца: шести съ четвертью ко-
пѣкъ ассигнаціонныхъ съ тысячи рублей. (C. B.
N. 52).

— Правительствующій Сенатъ, въ Общемъ Собра-
віи Санктпетербургскихъ Департаментовъ слушали:
во-первыхъ, предложенное Господиномъ Министромъ
Юстиціи, Тайнымъ Совѣтникомъ и Кавалеромъ Дми-
триемъ Васильевичемъ Дашковымъ, къ надлежащему
исполненію, Высочайше утвержденное мнѣніе Госу-
дарственного Совета, слѣдующаго содержанія: „Го-
сударственный Советъ, въ Соединенныхъ Депар-
таментахъ Законовъ и Экономіи и въ Общемъ
Собрани, разсмотрѣвъ докладъ Общаго Собрания пер-
выхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Се-
ната по вопросу: могутъ ли дѣти лекарскихъ учени-
ковъ быть опредѣляемы въ гражданскую службу?
положилъ: Определеніе Правительствующаго Сената,
въ докладѣ сѣмь изложенное, утвердить. На ономъ
мнѣніи написано: Его Императорсковъ Величество во-
спомѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собрани Государ-
ственного Совета о правѣ дѣтей лекарскихъ учени-
ковъ вступать въ гражданскую службу, Высочайше
утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. За Пред-
сѣдателя Государственного Совета Графа Литта.
5 Іюля 1838 года. И во-вторыхъ, справку, по коей
оказалось, что опредѣленіе Общаго Собрания Прави-
тельствующаго Сената по сему предмету, внесенное
на разсмотрѣніе изъ 1 Департамента Сената, на основа-
ніи Свода Законовъ Тома 1 Учрежденій Государ-
ственныхъ ст. 471, состояло въ слѣдующемъ: Общее
Собрание Правительствующаго Сената, разсмотрѣвъ
вопросъ о томъ: могутъ ли быть опредѣлены въ чи-
сло канцелярскаго служителей дѣти старшаго ле-
карскаго ученика Томилина, находить, что по силѣ
64 ст. Продолженія 13 Тома Свода Учрежденій и У-
ставовъ Врачебныхъ по гражданской части, лекар-
скіе ученики изъ свободнаго званія считаются въ дѣй-
ствительной службѣ и при умѣніи читать и писать
производятся, по выслугѣ въ сѣмь званій извѣстныхъ
льть, въ 14 классъ. Таковыи правомъ службы своей,
лекарскіе ученики, на дѣйствительной службѣ со-
стоющіе, до получения ими оберъ-офицерскаго чина,
сравниваются съ правомъ, дарованымъ приказно-
служителямъ, одинакового съ ними происхожденія;
и какъ по силѣ 5 статьи 5 Тома Свода Законовъ о
службѣ гражданской, дозволено дѣтамъ приказно-слu-
жителемъ, чиновъ не имѣющихъ, вступать въ граж-
данскую службу, то Общее Собрание Правительствую-
щаго Сената признаетъ, что симъ же самимъ пре-
имуществомъ могутъ пользоваться и дѣти лекарскихъ
учениковъ; а потому, согласно съ заключеніемъ 1-го
Департамента Сената полагаетъ: дѣтей, прижитыхъ
лекарскими учениками свободнаго состоянія во вре-
мя нахожденія ихъ на службѣ, дозволить опредѣлять
въ гражданскую службу съ причисленіемъ ихъ, для
выслуги класснаго чина, къ 3 разряду канцелярскаго
служителей и на сѣмь же основаніи дать разреше-
ніе объ опредѣленіи дѣтей старшаго лекарскаго уч-
еника Томилина Алексея и Илью Томилиныхъ, по изъ-
явленному ими желанію, въ статскую службу. А какъ
заключеніе сїе должно будетъ служить дополненіемъ
приведенной выше 3 ст. 5 Тома Свода Законовъ о
службѣ гражданской, то на приведеніе оного въ дѣй-
ствіе, испросить Высочайшее соизволеніе поднесеніемъ
Государю Императору всеподданѣйшаго доклада; ка-
ковый и былъ поднесенъ. (Оп. 11 Августа 1838 г.)

— Въ Мартѣ сего года, во время сильной бури,
шкіперъ Русскаго купеческаго судна *Ксенофонтъ*,
Кузьма Захаровъ, на пути изъ Таганрога въ Ливорно,
въ 20 миляхъ отъ Сиракузъ, спасъ съ чрезвычайны-
ми усилиями, двухъ Неаполитанскихъ подданныхъ,
находившихся въ рыбачьей лодкѣ, которой ежеми-
нутно грозила опасность сдѣлаться жертвою ярост-
ныхъ волнъ.

За сей великолѣтный подвигъ Неаполитанскій
Король повелѣлъ выдать шкіперу Захарову въ на-
граду сто дукатовъ и выбить давъ него особую медаль.

Лібава, 14-го Августа.

Уже нѣсколько лѣтъ, хлѣбная торговля здѣсь
оставалась безуспѣшною, ибо за границею были, по
большей части, хорошиѣ урожаи; при томъ высокіи
привозныя пошлины въ Голландіи, куда сбывался
отсюда хлѣбъ наиболѣе, разстроили здѣшнюю торго-
влю. Однако накопившіеся тамъ запасы мало по ма-
зу истощились и возникла надежда, что туда опять
потребуется нашъ хлѣбъ; къ сему ожиданію присо-
единился еще недостатокъ хлѣба въ Швеціи. Си-
обстоятельства побудили дѣлать здѣсь закупки его зи-
мою. Столъ благопріятные виды оправдались на дѣлѣ.
Собранные здѣсь запасы большою частію уже отправле-
ны.—Нынѣ, изъ разныхъ заграницы, есть слышны
жалобы о вредѣ, причиненномъ хлѣбу постоянно дож-
дливую погодою; въ слѣдствіе чего цѣны вездѣ воз-

— Rządzący Senat, na Ogólnym Zebraniu S. Peters-
burgskich Departamentów stuchali: naprzód, przełożo-
nej przez Pana Ministra Sprawiedliwości, Radicę Taj-
nego i Kawalera Dymitra Wasilewicza Daszkowa, do
należytego wypeluienia, Najwyżej utwierdzonej Opinii
Rady Państwa brzmienia następującego: „Rada Pa-
ństwa, na Połączonych Departamentach Praw i Ekono-
mii i na Powszechnym Zebraniu, rozpatrzyszy przełożo-
zenie Połączonego Zebrania pierwszych trzech Departa-
mentów Rządzącego Senatu w rzeczy zapytania: czy mo-
gą dzieci uczniów lekarskich bydź naznaczanymi do
służby cywilnej? postanowita: Postanowienie Rządzą-
cego Senatu, w przełożeniu tém opisane, utwierdzić.
Na tej Opinii napisano: Jego CESARSKA Mość nastała
Opinia na Powszechnym Zebraniu Rady Państwa o pra-
wie dzieci uczniów lekarskich wchodzenia do służby
cywilnej, Najwyżej utwierdzić raczył i rozkazał wy-
pełnić. Za Prezydenta Rady Państwa *Hrabia Litta*.
5-go Lipca 1838 roku.“ I powtore, sprawki, z której
okazało się, że postanowienie Powszechnego Zebrania
Rządzącego Senatu w tej rzeczy, wniesione na rozpatrze-
nie z 1-go Departamentu Senatu, na osnowie Połączenia
Praw Tomu 1-go Urządzeń Państwa artykułu 471, za-
wierało się w tém, co następuje: Powszechnie Zebranie
Rządzącego Senatu, rozpatrzyszy zapytanie o tem: czy
mogą bydź naznaczone do liczby kancellaryjnych służ-
cych dzieci starszego ucznia lekarskiego Tomilina, znaj-
duje, że na mocy 64-go artykułu Dalszego Ciagu 13-go
Tomu Połączenia Urządzeń i Ustaw Medycznych w wy-
dziale cywilnym, uczniowie lekarscy wolnego stanu u-
ważą się na służbę rzeczywistej i jeżeli umieją czytać
i pisac podnoszą się, po wysłuchaniu w tem nazwaniu lat
pewnych, do 14-ej klasy. Przez to prawo swojej służ-
by, uczniowie lekarscy, w rzeczywistej służbie zosta-
jący, do otrzymania przez nich rangi ober-oficerskiej,
porównywaną się z prawem, darowanym kancellaryjnym
służącym, jednego z nimi pochodzenia; i ponieważ na
mocy 3-go artykułu 3 Tomu Połączenia Praw o służbie
cywilnej, dozwolono dzieciom w kancellaryjnych służących,
rang niemających, wstępuwać do służby cywilnej, prze-
to Powszechnie Zebranie Rządzącego Senatu przyznaje, że
tejże samej prerogatywy mogą używać i dzieci uczniów
lekarskich; a zatem, zgodnie z wnioskiem 1-go Depar-
tamentu Senatu mniema: dzieci, spłodzone przez uczni-
ów lekarskich wolnego stanu, w czasie znajdowania się
ich na służbie, dozwolić naznaczać do służby cywilnej
z przyłączeniem ich, dla wysłuchania rangi klassycznej,
do 3 rzędu kancellaryjnych służących i na tejże osnowie
dać rozstrzygnięcie o naznaczeniu dzieci starszego ucz-
nia Lekarskiego Tomilina Aleksego i Eliasza Tomili-
now, podług oswiadczonego przez nich życzenia, do
służby cywilnej. A że wniosek ten ma służyć doopeł-
nieniu przytoczonego wyżej 3-go artykułu 3 Tomu Po-
łączenia Praw o służbie Cywilnej, przeto na przypro-
wadzenie jego do skutku, wyjedna Najwyższe zezwole-
nie przez podanie CESARZOWI Jego Mości najuniętszego
przełożenia; które też było podane. (Op. 11-go Sierpnia).

— W Marcu roku teraźniejszego, w czasie wielkiej bù-
ray, szper Rossyjskiego okrętu Kupieckiego *Ksenofont*
Kuźma Zacharow, na drodze z Taganrogu do Liwornu o
20 mil od Syrakuz, uratował z nadzwyczajną usilnością
dwóch Neapolitańskich poddanych, znajdujących się na
łodzi rybackiej, której co moment groziło niebezpiecze-
ństwo stania się ofiarą w zburzonych wałach.

Za ten czyn wieloduszny Król Neapolitański roz-
kazał wydać szprowi Zacharowu w nagrodę stoduk-
tów i wybić dlań osobny medal.

Lipawa, 14-go Sierpnia.

Od kilku juž lat, handel zbożowy był tu niepo-
myślny, gdyż za granicą po większej części dobrze były
urodzaje; przytem wysokie cło przywozowe w Holandii
dokąd najwięcej wysyłano złąd zboża, zrzucało handel
tutejszy. Jednakże zebrane tam zapasy zostały po-
woli wyczerpane i jest nadzieja, że tam znów będzie po-
trzeba naszego zboża; do tego oczekiwania przyłą-
czył się jeszcze niedostatek zboża w Szwecji. Okoliczno-
ci te stały się pobudką, że przeszlej zimy zakupo-
wano tu zboże. Tak pożądane widoki sprawdziły się w
samej rzeczy. Zebrane tu zapasy po większej części już
wysłano.—Teraz z różnych miejsc zagranicznych dają
się słyszeć użasania na nieustanne deszcze, które wiele
zboża zaszkodziły; skutkiem tego ceny wszędzie się pod-
niosły. Należy wnoсиć, że zagraniczni udają się po zbo-
(1)

выселились. Должно полагать, что иностранцы обращаются за хлѣбомъ въ наши порты, ибо въ Пруссии опасаются также, что будетъ неурожай. (К. Г.)

Архангельскъ, 4-го Августа.—28-го Іюня прибылъ въ здѣшнюю купеческую гавань военный 18 пушечный Королевско-Норвежскій бригъ *Фридрих-сернъ*, подъ начальствомъ Капитанъ-Лейтенанта Коноу. Нлаваніе брига имѣть цѣлью практическія упражненія воспитанниковъ Морскаго Корпуса. Бригъ вышелъ въ море изъ Христіяніи 6-го Маія.—Въ соборѣ, особенное внимание офицеровъ обратилъ на себя крестъ, поставленный некогда Петромъ Великимъ въ Унской Губѣ,—скромный памятникъ одного изъ тѣхъ рѣшительныхъ событій, которыхъ могли бы на цѣлые столѣтія удалить возрожденіе нашего отечества. Всѣмъ известно о путешествіи Петра Великаго въ Соловецкій Монастырь. Вѣтеръ сорвалъ и, казалось, хотѣлъ положить конецъ начинаніямъ генія. Легкая ладья безнадѣжно носилась по волнамъ, и каждую минуту готова была разбиться о камни. Всѣ потеряли мужество; кроме Петра и кормщика. Его слова: „Иди на свое мѣсто, я лучше умѣю править судномъ”, которыхъ онъ сказалъ Петру въ рѣшительную минуту, когда Государь хотѣлъ взять руль, подправились Великому Царю; ладья, руководимая искусственнымъ кормщикомъ, пристала ваконецъ къ берегу. Петръ наградилъ смѣлого крестьянина, и поставилъ въ память своего спасенія крестъ. Этотъ самый крестъ нынѣ хранится въ соборѣ. Онъ перенесенъ туда по распоряженію начальства, которое трудъ Великаго Петра, какъ драгоценный залогъ для Архангельскихъ жителей, хотѣло сохранить отъ разрушенія. 5-го числа бригъ снялся съ якоря и, при попутномъ вѣтрѣ, отправился въ обратный путь.

(О.Г.Ц.П.)

Одесса, 13-го Августа.

Г. Новороссійскій и Бессарабскій Генералъ-Губернаторъ, Графъ М. С. Воронцовъ, получилъ Высочайшее созволеніе на отѣзду въ отпускъ за границу. Пятнадцать лѣтъ управлениі, всегда благодѣтельного и истинно-отеческаго, такъ сроднили нашъ край съ его начальникомъ, что отсутствіе Графа Михаила Семеновича, хотя и временное, кажется намъ горестно разлукою. Въ послѣдній обѣздъ свой по Новороссійскимъ Губерніямъ, Его Свѣтельство вездѣ могъ убѣдиться въ общей, искренней и пелицемѣрной къ нему привязанности.

Городъ Одесса, главный центръ дѣятельности Графа М. С. Воронцова, живой памятникъ просвѣщенія его Управленія, немогъ проститься съ нимъ, не выразивши ему глубокой признательности за все сдѣланное имъ для его блага и не высказавши ему усерднаго желанія: скоро увидѣть его опять въ своихъ стѣнахъ. Коммерческое сословіе Одессы приняло на себя долгъ быть истолкователемъ чувствованій всѣхъ своихъ согражданъ и пригласило Графа Михаила Семеновича на прощальный обѣдъ 9-го Августа.

За обѣдомъ провозглашенъ былъ съ восторгомъ первый тостъ за здоровье Государя Императора; а потомъ предложенъ тостъ „за здоровье Графа М. С. Воронцова и за счастливое его путешествіе”— на который онъ выразился въ слѣдующихъ словахъ:

„Господа! трудно мнѣ найти слова, которыя бы въ полной мѣрѣ могли выразить все, что ячувствую. Все, что я здѣсь вижу, и все, что я здѣсь слышу, наполняетъ сердце мое истинною къ вамъ благодарностью и признательностью. Расположеніе всѣхъ сословій Г. Одессы давно уже мнѣизвестно; оно давно во всемъ мнѣ помогало, и ежели когда-либо я могъ сдѣлать что-либо полезнаго для города, то это было именно отъ того, что отъ всѣхъ, вездѣ и во всемъ получалъ я помощь и содѣствіе. Но, Господа! вы знаете что если есть наслажденіе и истинное удовольствіе въ томъ, чтобы видѣть общіе во всемъ успѣхи и, по долгѣ моему, иногда содѣствовать имъ, то съ мѣстомъ, мною занимаемымъ, сопряжены немалые труды и требуются силы и моральные и физическіе. На исходѣ 6-го дѣсятка лѣтъ моихъ и посыпѣ 57 лѣтъ службы, почти всегда дѣятельной и часто весьма трудной, силы во мнѣ не могли не ослабѣть. Ячувствую, что часто не могу дѣлать того, что прежде мнѣ было возможно. Мнѣ нуженъ покой, или, по крайней мѣрѣ, отдыхъ. Поэтому причинъ и по никакимъ семѣніямъ обстоятельствамъ, я долженъ быть просить у Государа Императора отпуска за границу и получиль еній. Но отѣзжая отсѣль, господа, я немогу не иметь въ виду слишкомъ долговременную разлуку съ вами и съ здѣшнимъ краемъ. Съ другой стороны, я слишкомъ много получиль отъ Всемилостивѣшаго нашего Государя благодѣяній, слишкомъ много знаній довѣрія, превышающаго мои заслуги, чтобы считать себя въ правѣ отказатьсь отъ дальнѣшаго здѣсь

ѣ до нашихъ портѣвъ, гдѣ и въ Prussach лѣkają się nieurodza. (G. H.)

— Z Archangielska, 4 (16) Sierpnia. Dnia 28 Czerwca (10 Lipca) zawiązał do tutejszej przystani Królewsko-Norweski, 18 działowy bryg Friedrichswern, pod dowództwem Kapitana-Leytnanta Kopou. Celem żeglugi tego brygu są ćwiczenia praktyczne uczniów Korpusu Morskiego. Wyplynał on z Chrystynii dnia 6 (18) Maia — W tutejszej cerkwi katedralnej, szczególna oficerów brygu ściągnął na siebie uwagę, krzyż, niegdyś przez Piotra Wielkiego w zatoce Unskiej wystawiony, — skromny pomnik jednej z owych chwil stanowczych, które ocale wieki mogły być opoźnic odrodzenie się naszej ojczyzny. Wszyscy wiedzą o podróży Piotra Wielkiego do Solowieckiego monasteru. Wiatr dał ze wsiątka iż działo się, że chciał położyć koniec pierwszym dzieciom geniuszu. Lekka łódka bez nadziei ocalenia unosiła się na bałwanach, i co chwila bliska była rozbicia się o skały. Wszyscy stracili odwagę, oprócz Piotra i Sternika. — Słowa tego ostatniego: „Idź na swoje miejsce, ja lepiej umiem stakiem kierować”, — które wyżezki do Piotra w staniczej chwilicy MONARCHA chciał ująć rudel, podobały się Wielkiemu Monarsze; łódka, przez wprawnego kierowanego steru, przybiła nareszcie do brzegu. Piotra wynagrodził świątego wieśniaka, i na pamiątkę ocalenia swego krzyż wystawił. Ten sam krzyż zachowuje się teraz w kościele, dokąd przeniesiony został z rozporządzenia zwierzchności, która dzieło WIELKIEGO Piotra, jako drogizakład dla mieszkańców Archangielska, chciała od zniszczenia ocalić. Dnia 5-go b. m. bryg podniósł kotwicę i przy pomyślnym wietrze, na powrót odpłynął.

Odessa, 13-go Sierpnia.

Noworosyjski i Bessarabski Jeneral-Gubernator, J.W. Hrabia Woroncow, otrzymał z Najwyższego Jego Cesarskiej Mości zezwolenia urlop za granicę. Piętnaście lat zarządu, ciągle doboczynnego i prawdziwie ojcowiskiego, tak skojarzyły kraj nasz z jego zwierzchnikiem, że oddalenie się tegoż, chociaż tymczasowe, zdało się nam być hołesnym rozłączeniem. W ciszu ostatniego zwiedzania Noworosyjskich Gubernij, Hrabia miał sposobność wszędzie się przekonać o powszechnym, szczerem i nieobludnym ku niemu przywiązaniu.

Miasto Odessa, jako średkowy punkt czynności Hrabiego Woroncowa, żywý pomnik światego zarządu jego, nie mogło pożegnać się z nim, bez wyrażenia mu najczulszej wdzięczności za to wszystko, co działało dla jego dobra, i bez wynurzenia mu serdecznego życzenia: aby wkrótce oglądało go nanowo w murach swoich. Zgromadzenie kupców Odeskich przyjęło na siebie obowiązek bydż tłumaczem uczuć wszystkich obywateli miasta, i zaprosiło Hrabiego Woroncowa na obiad pożegnalny, w dniu 9 Sierpnia.

W czasie obiadu spełniony był naprzód z zaparłem toast za zdrowie NAJJAŚNIEJSZEGO PANA, a następnie za zdrowie i powałość podróży Hr. Woroncowa, na co tenże odpowiedział w wyrazach następujących:

„Panowie! trudno mi znaleźć wyrazy, któreby dokładnie oddały to, co czuję. Wsystko, co tu widzę, i wszysko, co tu słyszę, napełnia serce moje prawdziwą dla was wdzięcznością i dzięczynieniem. Dobieczęci wszystkich obywateli miasta Odessy już od dawna są mi znane; od dawna wspierają wszelkie moje usiłowania, i jeżeli mogłem kiedy uczynić cokolwiek pożytecznego dla miasta, to właśnie pochodziło z tą, że wszyscy, wszędzie i w każdym razie nieśli mi pomoc i współdziałanie. Lecz wiadomo wam, Panowie! że obok rozkoszy i prawdziwego ukontentowania, jakie mam, widząc wszędzie ogólne postępy, do których niekiedy z obowiązku mego przyczyniajem się, z urzędowaniem moim połączone są niemałe zatrudnienia, wymagające się tak moralnych jak i fizycznych. Przy koncu szóstego dziesiątki lat moich i po 37-miu latach służby, prawie ciągle czynnej i częstokroć nader utrudniającej, siły moje osłabnąły muiasty. Czuję, iż często nie mogę wydolać temu, co dawniej było dla mnie łatwem. Potrzebny mi jest spoczynek, albo przynajmniej wytchnienie. Z tej przyczyny, oraz z powodu niektórych rodzinnych pobudek, zmuszony byłem prosić NAJJAŚNIEJSZEGO PANA o urlop za granicę, jakoż otrzymał takowy. Lecz odjeżdżając od was, Panowie, nie mam na względzie zbyt długiego rozłączenia się z wami i z tym krajem. Z drugiej zaś strony, za nadto wiele doznałem od Najjaśniejszego naszego MONARCHY dobrodziejstw, za nadto wiele dowodów zaufania, przewyższającego zasługi moje, abym sądził mieć prawo do uchylenia się od dalszej w tem miejscu służby, jeżeli to zgadzać się będzie z Jego Najwyższą wolą, i jeżeli

служенія, ежели на то будетъ Высочайшая воля, и если, послѣ отдыха, здоровье мое то позволить. Въ такомъ случаѣ, я поспѣшу къ вамъ и буду опять готовъ вмѣстѣ съ вами служить и стараться о всемъ томъ, что можетъ быть для васъ полезно. Во всякомъ случаѣ, въ покой, или на службѣ, вблизи или вдали чувства мои всегда пребудутъ съ вами. Я молю Всевышнаго, чтобы въ отсутствіи я слышалъ объ васъ все хорошее и все счастливое; а при возвращеніи вадилось найти васъ всѣхъ здоровыми, а дѣла города и края во всемъ успешными. Господа! благородство го-рода Одессы, благородство и здоровье купечества и всѣхъ жителей Одессы." (O.T.Ц.П.)

ИНОСТРАННЫЙ ИЗВѢСТИЯ.

Германія.

Мюнхенъ, 28-го Августа.

Его Величество Императоръ Всероссійскій сего-дня въ 4 часа утра сюда прибылъ и опять остановился у Русскаго Посланника. Около 10 час. Его Величество принималъ посѣщеніе Короля и потомъ вмѣстѣ изволилъ осматривать нѣкоторыя достопримѣчательности, которыхъ не могъ посѣтить въ прежній про-ѣздъ свой по недостатку времени. Монархи также посѣщали мастерскія вѣкоторыхъ художниковъ. Въ 4 часа былъ семейственный обѣдъ въ Нимфенбургѣ. Въ Фридрихсгафенѣ Императоръ отправляется завтра утромъ; нѣкоторые полагаютъ, что сегодня ночью.— Завтра здѣшніе полки выходятъ въ лагерь при Аугсбургѣ.

— Король пожаловалъ Генераль - Адъютанту Гр. Орлову орденъ Св. Губерта, Генераль - Адъютанту Гр. Адлербергу и Г-ну Северину, орденъ гражданской заслуги большого креста, а Флигель-Адъютанту Князю Вреде, командорскій крестъ ордена Св. Михаила.

— Его Величество Государь Императоръ Всероссійскій пожаловалъ Баварскому посланику при Императорско-Россійскомъ Дворѣ, Графу Лерхенфельдъ-Кеферингу, орденъ Св. Анны 1 класса съ бриліантами.

31-го Августа.

По извѣстіямъ изъ Шлирзе, вчера прибылъ туда Оберъ-Гофмейстеръ Ея Величес. вдовствующей Королевы, Гр. Иршъ, чтобы сдѣлать приготовленія на сегодняшній день, для принятия Ея Величества Императрицы Всероссійской и Ихъ Королев. Величес. Короля и Королевы. Къ сожалѣнію погода самая дурная; дождь идетъ проливный.

Аугсбургъ, 1-го Сентября.

Всѣ назначенные въ лагерь полка собрались вчера въ городѣ и въ окрестностяхъ города въ разстояніи на нѣсколько часовъ. Аугсбургъ, коего число жителей почти внезапно удвоилось, вмѣщаешь въ своихъ стѣнахъ гостей изъ близкихъ и дальнихъ странъ. Король прибылъ вчера въ 8½ час. вечера, среди радостныхъ привѣтствованій народа, сопровождавшаго Короля при громкихъ воскликаніяхъ отъ воротъ до дворца. Его Величество Императоръ, котораго изъ Фридрихсгафена вечеромъ ожидали, прибылъ въ 2 часа по полудни и потомъ нѣсколько разъ показывался на улицахъ въ экипажѣ и пѣшкомъ. Гостинница, въ которой остановился Государь, была безпрестанно окружена народомъ ожидавшимъ минуты, когда появится Монархъ или пѣшкомъ или въ простомъ двухмѣстномъ экипажѣ безъ прислуги. Изъ Сіательнѣйшихъ особъ прибыли Наслѣдный Великій Герцогъ Гессенскій, Герцогъ Максъ Лейтенбергскій а также Принцъ Саксенъ-Алтенбургскій. Сегодня передъ полуднемъ собралось войско на поляхъ противу лежащихъ лагерю, переходило передъ Ихъ Величествами, и опять заняло лагерь. Завтра (въ воскресенье) будетъ совершено тамъ же большое полевое молебствие.

Франкфуртъ н. М. 2 Сентября.

Его Императорскаго Высочества Велкаго Князя Наслѣдника Всероссійскаго 7 ч. ожидаютъ сюда изъ Эмса. (A.P.S.Z.)

Пруссія.

Познань, 26-го Августа.

Бренные останки фамиліи Князей Радзивилловъ, опочивали до сего времени въ часовнѣ при здѣшней каѳедральной церкви. Между тѣмъ, въ любимомъ мѣстопребываніи Князей сихъ въ мѣстечкѣ Антонинѣ сооружали каплицу съ подземнымъ склепомъ, для помѣщенія почившихъ членовъ этой фамиліи. По окончаніи строенія, приступили сегодня къ перевезенію туда тѣль изъ прежней гробницѣ Князей. Поставлены были на колесницу, запряженную въ 6 почтовыхъ лошадей, гробы покойнаго Князя намѣстника и внуки его Князья Маріи. Нагробахъ сихъ лежалъ голубой бархатной покровъ съ красными каймами шитыи серебромъ. На четырехъ углахъ покрова выши-

li, по вѣтchnieniu, zdrowie moje tego dozwoli. W ta-
kim razie pospiesz do was, będę znów gotów razem
z wami służyć i starać się o to wszystko, co może dla
was bydż z użytkiem. W každym razie, czy to w spo-
czynku, czy to w dalszej służbie, w bliskości lub w od-
dalenu, uczucia moje zawsze was towarzyszyć będą.
Błagam Wszechmocnego, aby w ciągu nieobecności
słyszał o was wszystko dobre, wszystko pomyślne; za-
powrót spodziewam się zatać was wszystkich w do-
brém zdrowiu, a sprawy miasta i kraju w pożądanym
stanie. Panowie! za pomyślność miasta Odessy, za po-
myślność i zdrowie zgromadzenia kupców i wszystkich
mieszkańców Odessy." (G.R.K.P.)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

NIE M.C.U.

Monachium, 28-go Sierpnia.

CESARZ JEGO MOŚĆ ROSSYJSKI, dzisia rano po 4-tej przybył tu i lewo stanął u Posła Rossyjskiego. Około godz. 10-tej przyjmował z odwiedzeniem Króla Jmci, a potom w jego towarzystwie zwiedzał rozmaito osobiliwościi, do których obejrzenia przy pierwszym tu pobycie zabrakło czasu. Monarchowie zwiedzali takoz niektóre warstwy kunsztmistrzów. O godz. 4 był obiad familialny w Nymphenburgu. Odjazd CESARZA do Friedrichshafen nastąpić ma jutro rano, a niektórzy rozumieją, że dzisia w nocu. — Jutro wojska tutejsze wychodzą do obozu pod Auszpurgiem.

— Król oznobił Hr. Orłów orderem Sw. Huberta, Hr. Adlerberg i P. Severin wielkim krzyżem orderu Zasługi Cywilnej, a Fligel-Adjutanta Xięcia Wrede krzyżem komandorskim orderu Sw. Michała.

— NAJJAŚNIEJSZY CESARZ JMĆ ROSSYJSKI raczył Posła Bawarskiego przy dworze Rossyjskim, Hr. Lerchenfeld-Köfering, ozdobić orderem Sw. Anny 1-szej klasy z brylantami.

Dnia 31.

Podlub wiadomości z Schlierssee, wczora wielki mistrz dworu Królewskiego, Hrabia Irsch, tam przybył, dla uczynienia przygotowań na dzień dzisiejszy do przyjęcia CESARZOWEJ JEJ MOŚCI ROSSYJSKIEJ i Ich Królewskich Mości. Na nieszczęście pogoda była bardzo nieprzyjemna; deszcz lał potokiem.

Auszpurg, 1 Września.

Wszystkie przeznaczone do obozu półki od dnia wczorajszego zgromadziły się w mieście i w okolicach na kilka godzin w odległości Auszpurga, którego liczba mieszkańców teraz prawie się podwoiła, mieści w murach swoich z bliskich i dalekich stron przybyłych gości. Król przybył wczora wieczorem o pół do 9, ranośnie witany od mnóstwa ludu, który z okrzykami przeprowadzał od bramy do rezydencji. CESARZ JEGO MOŚĆ ROSSYJSKI, który w powrocie z Friedrichshafen dopiero wieczorem był oczekiwany, przybył o godz. 2 po południu, i potom kilka razy widziany był na ulicach w pojeździe i pieszo. Hotel, w którym stanął CESARZ był ciągle otoczony ludem, wyglądającym chwili, kiedy Monarcha ukazał się pieszo lub w prostym paroknym pojazdzie, bez służby. Z Księże przybyli dalej Dziedziczny Wielki Księże Hesski, Księże Maxymilian Leuchtenberski, a także Księże Sasko-Altenburksi. Dzisia przed południem cafe wojsko zgromadziło się na polach, leżących przeciwko obozowi, przeciągały przed Najjaśniejszemi Osobami i potem znowu powróciły do obozu. Jutro (w niedziele) odprawiane będzie w obozie wielkie nabożeństwo polowe.

Frankfort, n. M. 2 Września.

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIAŻĘ NASTĘPCA ROSSYJSKI, d. 7 z Ems tu jest oczekiwany.

(A.P.S.Z.)

PRUSSIA.

Poznań, 26 Sierpnia.

Zwólk rodzinny Księże Radziwiłłów, spoczywały dotychczas w kaplicy przy tutejszej katedrze; tymczasem budowano w Antoninie, ulubionem siedlisku Księże, kaplicę grobową, przeznaczoną na wieczny ich ciaſpoczynek. Zaledwie budowa ukończona została, przygotowano do przewiezienia zwłok w dniu dzisiejszym. Po żałobnem nabożeństwie wyruszył orszak. Na karawanie paradnym, ciągnionym przez sześć siwych koni pocztowych, spoczywały dwie trumny, Księcia Namiesnika i jego wnuczki Księżniczki Marii, okryte całunem z niebieskim axamitnym, otoczonym burtami czerwonemi ze srebrzem; po czterech rogach całunu, wyszyte były złotem ordery Księcia, a na środku herb Radziwiłłów z mitrą. Następnie dwa karawany równie sześciokonne,

ты были золотомъ ордена Князя, а на срединѣ онаго гербъ Радзивилловъ съ Княжескою митрою. Всѣдъ за симъ вѣхали двѣ колесницы, запряженныя также каждая въ 6 лошадей, на конѣ находились гробы съ тѣлами Князя Владислава, Княгини Елены, Князя Фердинанда и Княгини Елизаветы. За послѣднею колесницаю шествовали военные и гражданскіе чиновники, жители цѣлаго города и вѣхалъ длинный рядъ экипажей. 29 числа будуть похороны въ Антонинѣ; въ этотъ же день привезутъ также бренные останки Принцессы Луизы Пруссской, бывшей супруги Князя намѣстника, умершей въ Рубергѣ. Изъ этой, столь многочисленной отрасли Князей Радзивилловъ, остаются въ живыхъ, только Князь Вильгельмъ и Богуславъ и Княжна Ванда, супруга Кназа Чарторыскаго. (О.Г.Ц.П.)

Франция.

Парижъ, 28-го Августа.

Въ 4 2 часа по полудни, Король отправился изъ Тюильри въ церковь Пр. Богородицы (Notre-Dame) для присутствованія при торжественномъ молебствіи. Выѣздъ Короля возвѣщенъ пушечными выстрѣлами. Впереди вѣхалъ эскадронъ муниципальной гвардіи; потомъ слѣдовали офицеры Парижскаго гарнизона, одинъ эскадронъ гусаровъ, шесть взводовъ національной гвардіи, Генеральный Штабъ, подъ предводительствомъ Генерала Пажоль. За Королевъ, экипажемъ въ восьми каретахъ слѣдовали Принцы, Инфанть Донъ-Францискъ де Паула, Королевъ. Адъютанты и проч. Заключали шествіе конная національная гвардія, драгуны и муниципальная гвардія. Въ 24 час. происходила церемонія и собраіе возвратилось въ замокъ. — Уже утромъ площадь предъ церковью наполнена была народомъ, однако никого не выпускали; главныя ворота были отперты, такъ, что можно было видѣть внутри украшенную церковь. Ворота украшены были Королевъ коврами, на которыхъ находились еще лилии и гербъ Людвика XVIII. Лавки внутри были выбиты матеріею порfirного цвѣта, и украшены трехцвѣтными хоругвями. На башняхъ, въ окрестныхъ галереяхъ блистали Французскій знамена съ надписью: „Да здравствуетъ Король! Герцогъ Орлеанскій! Графъ Парижскій!” — Герцогиня Орлеанская вчера вечеромъ имѣла небольшую лихорадку. Принцъ здоровъ. — Завтра опять будутъ происходить публичныя увеселія.

— Король по случаю рожденія внука, всѣмъ солдатамъ и унтеръ-офицерамъ арміи и флота, велѣлъ выдать изъ собственной кассы чрезвычайное двухъ-дневное жалованье.

— Въ Парижѣ получена Папская булла на счетъ учрежденія Епископства въ Алжирѣ. Назначенный въ сїю должность Аббать Дююшъ, немедленно приглашенъ изъ Бордо въ Парижъ.

— Изъ Луцерна отъ 24 Августа уведомляютъ, что Герцогъ Монтебелло узнавъ объ отказномъ постановлении Турговскаго Великаго Совѣта, требовалъ своихъ паспортовъ.

— При публичной продажѣ книгъ въ Антверпенѣ, консерваторъ довольно богатой любопытными рукописями библіотеки въ Руэнь, приобрѣлъ за 900 фр. дорогоцѣнную рукопись въ которой описанъ вѣздъ Короля Генрика II и Екатерины Медицісъ въ Руэнь 27-го Сентября 1550. Рукопись украшена отличными миніатюрными картинами, подробно представляющими вѣздъ и Королевъ свиту. Все очень хорошо сохранилось.

— Слышно, что Гр. Аппони не выѣдетъ на коронацію своего Государя въ Медіоланъ, такъ какъ Австрійскій кабинетъ призналъ приличнымъ, чтобы при выѣздахъ важныхъ обстоятельствахъ неудалась вмѣстѣ оба посланники изъ Парижа и Лондона.

50-го Августа.

Бюллетень отъ 28 Августа въ 9 час. утра уведомляетъ, что Герцогиня Орлеанская провела спокойную ночь; лихорадка продолжается. Молодой Принцъ совсѣмъ здоровъ.

— Баронъ Мейендорфъ изъ Русскаго Посольства, сегодня утромъ поспѣшилъ отправиться въ Эмсъ, куда, какъ слышно приглашенъ депешею отъ своего Императора.

— *Journal des Debats* уведомляетъ: „Кажется, къ сожалѣнію, полученное по телеграфу извѣстіе, будто Мореллъ взята войсками Королевы, неподтверждается. По донесеніямъ Novicio, журнала выходящаго въ Сарагоссѣ, Генералъ Ораа самъ отъ 18-го Августа изъ своей гладкой квартиры при Мореллѣ уведомилъ, что онъ послѣ двухъ отраженныхъ приступовъ къ пролому, при недостаткѣ военныхъ припасовъ и при неисправности въ довоѣ, былъ принужденъ отступить отъ єсады.”

mieściли на собіе сїаща Хієція Wladyslawa, Хієнѣ Heleny, тудziez Хієція Ferdynanda i Хієнѣczki Elizy. Za karawanem ostatnim postepowali urzednicy wojskowi i cywilni, przytem ludnosc calego miasta, tudziez dlugi szereg pojazdow. W dniu 29 odbedzie sie pogreb w Antoninie; w tym samym dniu nadejda tamze zwolki Xięznej Ludwika Pruskiej, małżonki Xięcia Namiesnika, zmarłej w Ruhberg.

Z tego, niedawno tak licznego szczepu Xięzcego domu, pozostały Xiężeta: Wilhelm i Bogusław, tu- dziez Xięzniczka Wanda, poślubiona Xięciu Czartoryskiemu. (G.R.K.P.)

Франция.

Paryż, dnia 28 Sierpnia.

O trzech kwadransach na 2 z południa Król udał się z Tuilleryów do kościoła Notre-Dame, dla znajdowania się na Te Deum. W chwili wyjazdu Króla wystrzelono z dzia³. Szwadron gwardyi municipalnej jechał przed orszakiem; potem postepowali oficerowie Paryzkiej załogi, jeden szwadron huzarów, sześć plutonów konnej gwardyi narodowej, sztab Główny, mając na czele Jenerał Pajol. Za pojazdem Królewskim, jechali w ośmiu karetach Xiężta, Infant Don Franciszek de Paula, Adjutanci Królewscy i inni. Zamkali orszak, konna gwardya narodowa, dragoni i gwardya municipalna. O pół do 3 skończyła się ceremonia i orszak powrócił do zamku. — Już od samego rana plac przed kościołem do ścisiku był napełniony ludem, jednak nikogo niewpuszczono; główne drzwi były otwarte, tak, że widzieć można było ubranie kościoła. Drzwi samo wybite były kobiercami i niebli korony, na których zachowane jeszcze Lilie i herb Ludwika XVIII. Ławki we wnętrzu obite były matrycą karmazynową i ozdobione trójkolorowymi chorągwiami. Na wieżach w miejscu, gdzie otaczają galerye, świeciły się sztandary francuskie z napisem: „Niech żyje Król! Xięże Orleański! Hrabia Paryzki!” — Xięzna Orleańska wczora wieczorem miała lekką gorączkę. Nowonarodzony zdrów zupełnie. — Jutro znów się odbywać będą zabawy publiczne.

— Król, z okolicznościami narodzenia się wnuka, wszystkim żołnierzom i podoficerom armii i marynarki, wydał kazał ze swojej szkutuły dwudniowy żołd nadzwyczajny.

— W Paryżu otrzymano bullę papieską względem ustanowienia Biskupstwa w Algierze. Przeznaczony do tego obowiązku Abbé Dupuch, wezwany niezwłocznie z Bordeaux do Paryża.

— Z Lucerny pod 24 Sierpnia dowiadujemy się, że Xięże Montebello, na pierwszą wiadomość o odmówném postanowieniu Wielkiej Rady Kantonu Turgowii, założył swoich pasztortów.

— Podczas publicznej przedaży ksiąg w Antwerpii konserwator dość zamożnej w interesowne rękopisma biblioteki miejskiej w Rouen, nabył za 900 fr. kosztowny rękopis, w którym opisany jest wjazd Króla Henryka II i Katarzyny de Medicis do Rouen 27 Września 1550. Rękopis ten ozdobiony jest dziesięcią bardzo pięknemi obrazami w miniaturze, wystawującymi szczególnie wjazd i orszak Królewski. Wszystko jest bardzo dobrze zachowane.

— Słychać, że Hr. Appony, nie pojedzie na koronację swego Monarchy do Mediolanu: gabinet bowiem austriacki uznał rzeczą słuszną, aby pośród ważnych okoliczności tegoczasowych, nie oddalał się z Londynu i Paryżem, obadwa posłowie razem.

Dnia 30.

Bulletyn z 28 Sierpnia o godz. 9 rano donosi, że Xięzna Orleańska miała nieco noc niepokojną; gorączka nie ustawała. Młody Xięże jest zdrów zupełnie.

— Baron Mayendorf od Poselstwa Rosyjskiego dzisiaj rano śpiesznie wyjechał do Ems, dokąd, jak mówią, powołny został przez depeszę swojego Cesarza,

— W Dzienniku Rozpraw czytamy: „Zdaje się, na nieszczęście niepotwierdzić otrzymana drogą telegraficzną wiadomość, o wzięciu przez wojska Królowej Morelli. Podlug doniesień Novicio, gazety wychodzącej w Saragossie, sam raczej Jenerał Oraa pod 18 Sierpnia doniósł z głównej kwatery pod Morellą, że po dwóch odpartych szturmach na wylom, przy niedostatku materiałów wojskowych i braku dowozu, widział się zmuszonym, odstąpić od oblężenia.”

1-го Сентября.

Вчера Каноники Кафедры Св. Денисії были съ почтениемъ въ Тюильри. По полудни Король предсѣдательствовалъ въ Совѣтѣ а вечеромъ призывалъ Посланниковъ: Австрійскаго, Прускаго, Русскаго, Англійскаго, Виртембергскаго, Испанскаго и Сѣверо-Американскіхъ Соединенныхъ Штатовъ. — Виртембергскій чрезъ Посоль Ген. Флейшманъ, въ аудиенціи вручилъ письмо своего Короля о смерти Е. Вис. Герцога Генриха Виртембергскаго. Дворъ наложилъ трауръ на 5 дней. Новѣйшій бюллетинъ о здравии Герцогини Орлеанской и новорожденнаго уведомляетъ что обое въ хорошемъ состояніи.

— Вчера вечеромъ чрезвычайный Русскій Посоль при дворѣ Персидскаго Шаха (въ Тегеранѣ) Баронъ Александръ Боде прибыль въ Парижъ.

— Изъ Туниса отъ 10 Августа получено извѣстіе, что Адмираль Стопфордъ получилъ отъ своего правительства приказаніе, отправиться съ своею эскадрою въ Левантъ. (A.P.S.Z.)

А Н Г Л I A.

Лондонъ, 29-го Августа.

Королева наименовала своимъ посланикомъ и полномочнымъ Министромъ при Императорско-Россійскомъ дворѣ почтеннаго Г. Улика Джонъ, Маркграфа Кленрика.

— Газ. *Times* сообщаетъ съ некотораго времени полемическія статьи противу Франціи, которую упрекаетъ въ необузданной страсти ея увеличивать свои владѣнія, на что по мнѣнію сей же газеты Лордъ Пальмерстонъ не обращаетъ вниманія сколько слѣдуетъ. (G.C.)

И С П А Н I A.

Севилла, 18-го Августа.

Здѣшній *Diario* увѣдомляетъ, что 10 ч. многочисленное Маврское войско явилось близъ Цеуты и заняло такую позицію какъ 16 Іюля пр. года. Въ Цеутѣ небыло жизненныхъ припасовъ и солдаты получали только половину порцій.

Съ Испанскихъ границъ.

Огстушеніе отъ осады Мореллы совершенно подтверждается, но только неизвѣстна еще потеря, которую понесли Христионы при ретирадѣ болѣе четырехъ миль. Ораа принужденъ былъ снять осаду, потерпѣвъ большую потерю. Карлисты оказали примѣчательную неустрасимость; женщины и дети принимали участіе въ оборонѣ и слабые старики стрѣляли наравнѣ съ молодыми и здоровыми солдатами. Борьба была впрочемъ самая кровопролитная, ибо не было дня въ который бы обѣ стороны неступали въ бой. 10 ч. Морелла совершенно была заперта; 15 ч. начался артиллерійскій огонь; въ ночь на 14 ч. Христионы устроили новыя батареи; 14 и 15 ч. пальба съ обѣихъ сторонъ была ужасна; 16 и 17 ч. двѣ атаки отражены и 17 ч. вечеромъ по второй атакѣ Генераль Королевы отступилъ въ Монрою, откуда власти Сарагоссы увѣдомлены о снятии осады. Слышино, что Ораа отправился въ Мадридъ.

— По письмамъ изъ Сарагоссы отъ 26 Августа, Христионосское войско находилось въ тотъ день между Санть-Матео, Карраскаль и Рубиелосъ. Легкія войска Кабреры зашли до Шерте, Тиррала и Виллорисъ. Вся страна выше Мореллы объявила себя въ пользу Донъ-Карлоса. Въ Сарагоссѣ носился слухъ, что Генераль Ораа застрѣлился въ Санть-Матео. (A.P.S.Z.)

Б Е Л Г I A.

Брюссель, 22-го Августа.

Третьяго дня вечеромъ, на желѣзной дорогѣ, между Бругге и Гентомъ, произошелъ несчастный случай. Цѣль вагоновъ, которымиѣхали Ихъ Величества Король и Королева въ Остенду возвращалась пустынная, а какъ фонарь, бывшій знакомъ спущенного моста, горѣлъ при Трошеннѣ, то экипажи сїи продолжали идти далѣе; между тѣмъ машина съ экипажами съ ужаснымъ трескомъ погрузилась въ рѣку Лисъ, ибо мостъ чрезъ оплошность сторожа былъ поднятъ. Два чиновника при семъ лишились жизни; а главный инженеръ переломилъ ногу. Другія же извѣстія утверждаютъ, что только одинъ экипажъ упалъ въ рѣку. Несчастіе могло бы быть гораздо болѣе, ибо черезъ несколько минутъ послѣ этого случая, прибыло еще 30 экипажей. (O.G.D.P.)

Е г и п е тъ.

Алѣксандрия, 1-го Августа.

Полученный на сихъ днѣхъ извѣстія изъ Гедаша, снова ободрили Мегмеда-Али. Курчикъ-Паша убѣдясь, что овь не побѣдить силю войска Йеменскаго, прибѣгуль къ золоту, и ожиданія его увѣличились успѣхомъ; ибо большая часть жителей, присоединившихся прежде къ Вегабитамъ, съ тѣмъ чтобы

1 WrzeÅnia.

Wczora Kanonicy Kapituły Św. Dyonizego sk³adali powinszowania w Tuilleryach. Król po południu prezydował na Radzie, kilka godzin trwaj±cej, a wieczorem przyjmowa³ Posłów Austryackiego, Pruskiego, Rossyjskiego, Angielskiego, Wirtemberskiego, Hiszpańskiego i Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. — Wirtemberski Poseł Nadzwyczajny i Mjr. Peñn. Jenerał Fleischmann, wrzuci³ Królowi na szczególnej audycji list swojego Monarchy, donoszący o zgonie Jego Wys. Xięcia Fryderyka Wirtemberskiego. Z tej okolicznoœci dwór przywdzia³ na 5 dni żałobę. — Najnowszy biuletyn o zdrowiu Xięży Orleańskich i nowonarodzonego donosi, że się oboje mają dobrze.

— Wczora wieczorem Poseł Nadzwyczajny Rossyjski przy dworze Szacha Perskiego (w Teheranie) Baron Aleksander Bode przyby³ do Paryża.

— Z Tunisu pod 10 Sierpnia otrzymano wiadomoœci, że Admirał Stopford otrzyma³ rozkaz od Rządu swoego, udania siê ze swoj¹ eskadrą do Lewantu.

(A.P.S.Z.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 29-go Sierpnia.

Królowa mianowała swym Posłem i Pełnomocnikiem przy dworze Cesarsko-Rossyjskim, zacnego Pana Ulicka Johna, Mistrzgrabiego Clanricarde.

— Gazeta *Times*, umieszcza od niejakiego czasu artykuły polemiczne przeciwko Francji, której zarzuca nieograniczona chœc powiększania siê, na co, zdaniem tejż gazety, Lord Palmerston niedosyć zwraca uwagi. (G.C.)

H I S Z P A N I A.

Sevilla, 18 Sierpnia.

Tutejszy dziennik *Diario* donosi, że d. 10 liczne wojsko Maurow ukaza³o siê pod Ceuta i zajęto têz poszycią, którą zajmowa³o 16 Lipca roku zeszłego. W Ceuta by³ brak żywności, a żołnierze otrzymywali tylko połowę raoju.

Od granic Hiszpańskich.

Odsta¶enie od obleżenia Morelli potwierdza siê zupełnie, lecz niemal jeszcze szczegó³ów o stracie, jaką ponieśli Krystyniści w-odwrocie wiêcej, jak na cztery mile. Oraa musiał zaniechaæ obleżenia, ponioszyszy ogromną stratę. Karolisi znakomity dali dowód męstwa; kobiety i dzieci brały udział w obronie, a słabi starcy działa³i bronią narowni z młodymi i zahartowanymi żołnierzami. Walka by³a jedną z najkrwawszych, gdy¿ nie by³o dnia, w którymby nie cierały siê strony. D. 10 Morella e¶kiem by³a zaparta; d. 13 rozpoczę³ siê ogień artylery; w nocy na 14 Krystyniści urządzili nowe baterie; d. 14 i 15 ogień z obu stron był straszliwy; d. 16 i 17 odparto dwa szturmie i d. 17 po powtórnych szturmach cofna³ siê Jenerał Królowej do Monroyo, skąd zawiadomił władze Saragossy o odstapieniu od obleżenia. Mówiono, że Oraa wyjecha³ do Madrytu.

— Podl¹g listów z Saragossy pod 26 Sierpnia wojsko Krystynistów by³o tego dnia pomiędzy San-Mateo, Carrascal i Rubielos. Lekkie wojska Cabrery dostaly siê a¿ do Cherte, Torral i Villoris. Cały kraj powyżej Morelli oswiadczy³ siê w massie za Don Karlosem. W Saragossie hiega³a pogłoska, że Jenerał Oraa zastrzezi³ siê w San-Mateo. (A.P.S.Z.)

B E L G I A.

Bruxella, 22 Sierpnia.

Przedwczora wieczorem zdarzy³ siê smutny wypadek na kolei żelaznej między Brugge a Gandawą: Szereg wozów, który Króla z Królową odwióz³ do Ostendy, wracał prózno, a że latarnia będąca znakiem spuszczonego mostu paliła siê przy Trochienne, dalej postępowa³, tymczasem lokomotywa z wozami z wielkim hukiem, pogra¿y³a siê w rzecze Lys, most bowiem by³ podniesiony przez niedbalstwo stróza. Dwóch urzędników utraci³o przytym życie, a główny inżynier ma nogę zgruchotaną. Inne doniesienia głoszą, że tylko jeden wóz wpad³ w rzekę. Nieszczęście mog³oby by³o byd¿ wiêkszym, bo w kilka minut po tym wypadku, przyby³ poczet wozów złożony z 30 sztuk. (G.R.K.P.)

E G I P T.

Alexandria, 1 Sierpnia.

Wiadomoœci w tych dniach nadesz³e z Hedžas, nape³niły nową otuchą Mehmed-Alego. Kurczyk-Baszsa, przekonawszy siê, że nie pokona si³a zastępów wojennych Yemenu, u¿y³ do swych zamiarów złota, co skutecznie zosta³o uwieñczone skutkiem, bo wiêksza czeœst ludnoœci, która siê dawniej z³aczyna³a z Wehabitami,

(2)

сражаться до последней капли крови съ Египетскимъ войскомъ, перешла подъ его знамена. Такимъ образомъ Египетскій военачальникъ усилилъ полки свои 38 баталіонами нерегулярнаго войска, и выступилъ со всѣми своими силами къ Багдаду, отъ которого находится теперь только въ 19 миляхъ. Во время похода, поколѣніе Недѣль доставляло ему продовольствіе.

Правительство приказало обнародовать, что смятеніе, господствующее въ Сиріи, будетъ въ скоромъ времени прекращено, ибо Гауранскіе Друзы непремѣнно положать оружіе. — Говорятъ, что Египтяне одолжены этимъ Маронитамъ, которымъ Ибрагимъ-Паша приказалъ раздать оружіе, для истребленія общихъ враговъ. Оба сіи извѣстія требуютъ подтвержденія.

— Египетскій флотъ еще не вышелъ изъ Александрійской гавани, гдѣ онъ продолжаетъ военные эволюціи. — На сихъ дняхъ присоединилась къ нему эскадра, прибывшая изъ Кандіи. Утверждаютъ, что Магмедь-Али прибудетъ на сихъ дняхъ, на адмиральскій корабль и выйдетъ въ открытое море. (О.Г.Ц.П.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 7-го Августа.

Султанъ, признавая всю важность настоящаго положенія дѣлъ, вознамѣрился отправить посланикомъ въ Лондонъ своего Министра Иностранныхъ Дѣлъ Решидъ-Пашу, который вскорѣ выѣдетъ къ мѣсту своего назначенія на Турецкомъ пароходѣ.

Смирна, 11-го Августа.

Флотилія состоящая подъ начальствомъ Капитана-Паши все еще находится въ нашей гавани. Превосходное устройство флотиліи и сохраненіе дисциплины между людьми экипажа оной, возбуждаютъ всеобщее удивленіе. Состояніе здоровья матросовъ заслуживаетъ особенное вниманіе, изъ числа 8-ми или 9-ти тысячъ человѣкъ, составляющихъ экипажъ 16 кораблей, больныхъ только 10 чел. Столь удовлетворительное состояніе здоровья приписываютъ особенному старанію Капитана-Паши. (О.Г.Ц.П.)

С м ъ с ь.

Новое противоядіє.

Въ собраніи Англійскихъ Химиковъ, бывшемъ недавно въ Сутерлендѣ, Докторъ Робертсонъ дѣлалъ опыты, которые удивили все собраніе и заслужили его полное одобреніе. Онъ взялъ двухъ живыхъ кроликовъ и налилъ имъ на языкъ по четыре капли синильной кислоты (*acide hydro cyanique*). Дѣйствія этого ужаснаго яда обнаружились, какъ сбыковенно, въ ту же минуту: кролики упали и оставались безъ движенія. Тутъ Докторъ употребилъ очень простое и действительное противоядіє. Онъ началъ наливать кроликамъ вертикально на затылокъ и становую кость холодной воды, съ растворомъ кали, натра и поваренной соли. Это произвело волшебное дѣйствіе: кролики ожили, и чрезъ нѣсколько минутъ они, совершенно здоровые, прыгали по залѣ. Излишнимъ почтаемъ говорить, какъ полезно было бы удостовѣряться въ действительности столь важного открытія.

(Спб. В.)

Плаваніе по Мертвому Морю.

Англійскій путешественникъ Бекъ перевезъ лодку изъ Іерусалима въ Геріконъ, спустился въ Мертвое Море, 29-го марта прошлаго года и плавалъ по всѣмъ направлениямъ до 17 Апрѣля. При немъ были еще два Англичанина. Они вымѣрѣли глубину въ различныхъ мѣстахъ, сняли берега, и скоро напечатаютъ результаты своихъ изысканій. Бекъ утверждаетъ, что Мертвое Море 500 Англійскими футами ниже Средиземнаго. То же говорить Докторъ Шуберль, осмотрѣвшій Мертвое Море прежде Бека. Одинъ изъ товарищей Бека, Г. Муръ просилъ позволенія у Египетскаго Паша осмотрѣть подробно восточный берегъ Мертваго Моря; еще не известно согласится ли Паша на эту просьбу.

Неизвѣстное морское животное.

Въ *Echo du Monde Savant* находимъ слѣдующее: „Въ Вердоѣ поймали недавно животное, которое по описанію, доставленному намъ, походитъ на сколько на тюлена. Голова его была въ водѣ, остальная часть тѣла лежала на пескѣ. Кожа на немъ черная; на обѣихъ переднихъ лапахъ когти, а туловище оканчивается хвостомъ, имѣющимъ около шести дюймовъ длины. Глаза походя на бычачьи, голова на голову большої собаки. Его поймалъ вѣкто Гару, плывшій не-подалеку оттуда въ лодкѣ. Впрочемъ, животное оказалось сильное сопротивление, и съ большими трудомъ могли его усмирить.” (С. П.)

tami dla toczenia walki na śmierć z Egipskimъ wojskiemъ, obecnie podъ егоѣmъ służy chorągwiami. Tym sposobemъ wódz Egipski pomnożył swe siły o 38 batalionów wojska nierregularnego i wyruszył z niemъ ku Bagdadowi, od którego na 19 dni drogi jest tylko oddalone. W pochodzie, dostarczały mu żywnoścі ludy z pokolenia Nedžib.

— Rząd kazał rozgłosić, że niepokoje w Syrii panujące, będą w krótkim czasie przytumione, bo Druzowie z Haúranu, poddają się niezwłocznie. Pomyślny ten wypadek ma być dziełem Maronitów, którym Ibrahim-Basza kazał broń rozdać, dla pokonania wspólnych nieprzyjaciół. Ta wiadomość, równie jak i poprzedzająca, potrzebuje potwierdzenia.

— Flotta Egipska nie oddala się z portu Alexandryjskiego, gdzie ciągle odbywa ćwiczenia. W tych dniach zmociona została nowym oddziałem, który z Kandy nadpływając. Zapewniają, że Mehmed-Ali ma w tych dniach wsiąć na okręt Admiralski i wypłynąć na otwarte morze. (G.R.K.P.)

T u r c y a.

Stambuł, 7-go Sierpnia.

Sułtanъ, uważając obecne okoliczności za nader ważne, umyślił powierzyć poselstwo do Londynu swoemu Ministrowi Spraw zagranicznych Reszid-Baszy, który niezwłocznie uda się w podróz do tego miejsca, na Tureckim statku parowym.

Smirna, 11 Sierpnia.

Flatta Turecka, stojąca pod dowództwem Kapudana-Baszy, stoi ciągle w naszej przystani. Wszyscy podziwiają jej wybrane urządzenie i karneść osady. Szczególnie zwraca uwagę stan zdrowia żeglarzy, bo z osady od 8 do 9.000, na 16 okrętach znajdującej się, w tej chwili tylko dziesięciu ludzi choruje. Stan tak pomyślny, przypisują pieczęciowi Kapudana-Baszy.

(G.R.K.P.)

Rozmaitość.

Nowy antydot przeciw truciznie.

Na zgromadzeniu Chemików Angielskich, bytym niedawno w Sutherland, Doktor Robertson czynił doświadczenie, które zdziwiło całe zgromadzenie i zupełnie zjednało pochwałę. Wziął on dwa żywe królików i wpuścił im na język po cztery krople kwasu wodoszczelnego (*acide hydro cyanique*). Skutki tej okropnej trucizny okazały się, jak za zwyczaj, natychmiast: króliki padły i były bez ruchu. Tu Doktor użył bardzo prostego i skutecznego antydotum. Zaczął lać prosto padle natyl głowy i kość pacierową królików zimną wodę, w której był rozpuszczony potaż, saletra i sol kuchenna. To uczyniło dziwny skutek: króliki odzysłyły, i po kilku chwilach zupełnie zdrowe skakały po sali. Poczytujemy rzeczą mojej potrzebnej mówić, jak byłoby pożytecznym przekonać się orzeczywistości tak ważnego odkrycia. (G.S.)

Zegluga po morzu Umarlych.

Angielski podróżny Back przewiozł łodź z Jerozolimy do Jerycho, spuścił się na morze Umarlych, 29-go marca przeszlego roku, i we wszystkich kierunkach żeglował do 17 Kwietnia. Przy nim, rajdowali się dwaj jeszcze Anglicy. Oni wymierzali głębokość w różnych miejscach, zdjęli brzegi i wkrótce ogłoszą drukiem wypadki swych badań. Back zapewnia, że Morze Umarlych niższe jest od Szerodziemnego o 500 stop Angielskich. Toż samo powiada Doktor Schubert, który zwiadził to Morze przed Backiem. Jeden z towarzyszów Backa, Pan Moor, prosił o pozwolenie u Baszy Egipskiej obejrzeć szczegółowo wschodni brzeg tego Morza; jeszcze niewiadomo, czy się Basza zgodzi na ten projekt.

Nieznanym Zwierz Morski.

W *Echo du Monde Savant* czytamy co następuje: „W Verdon złapano niedawno zwierza, który podlgi opisu do nas przysłanego, podobnym jest nieco do psa morskiego. Głowa jego była w wodzie, reszta części ciała leżała na piasku. Skóra ma czarną; na obu przednich łapach znajdują się pazury, a tułów zakonczony jest ogonem, około sześciu cali długości mającym oczy podobne są do wołowych, a głowa do głowy psa wielkiego. Złapał go niejakis Garu, płynący niedaleko stamtąd w łodzi. Z resztą, zwierz mocno się sprzeciwia, i z wielką trudnościami zdolało go uśmierzyć.” (P.P.)